

Tekeninstrumenten

Rekenlinialen, en meer

Er is de afgelopen vergadering besloten dat, net zoals bij de JOS, de scope van onze vereniging iets opgerekt mag worden. In dat kader is er voornamelijk gesproken over het toevoegen van rekenmachines. Er zijn echter mijns inziens meerdere onderwerpen die ervoor in aanmerking komen.

Een ervan is tekeninstrumenten. Een onderwerp wat mijzelf boeit, zijn de teken hulp instrumenten.

Vandaar een eerste opwarming over dit onderwerp. De vele merken passers en planimeters kennen we allemaal. Daar is in het verleden al eens wat over gepubliceerd. Doch dat is zeker voor herhaling en uitbreiding vatbaar. Anderen weten daar veel meer van dan ondergetekende en dus laat ik dit onderwerp liggen.

Voorbeelden

Wat ik hier zo voor de vuistweg zou willen doen, is een aantal items opsommen, waarover u wellicht aanvullende informatie heeft. Als u mij die doorstuurt, dan kan ik er in een volgende MIR een overzicht van geven.

Tekentafels

Er zijn in het verleden diverse soorten en merken tekentafels geweest. Wie kent namen.

Tekenmachines

Ook hiervan zijn er vele producenten geweest. Ik had en heb zelf een IRIS, eentje met een arm. Maar er zijn ook parallel tekenmachines geweest.

Tekendriehoeken

zijn door vele firma's gemaakt, in hout en later in kunststof. Vaak zijn het firma's die primair rekenlinialen maakten, maar daarnaast ook tekenspullen. Enkele namen: Linex uit Denemarken; Aristo en Rotring uit Duitsland; Keuffel & Esser uit de Verenigde Staten.

Sjablonen

Inmiddels heb ik er enkele van zeer diverse merken. Elk merk heeft zo zijn eigen nummersysteem, dat op dit moment nog enigszins ondoorgrondelijk is. Kompleet is het nog lang niet. De merken die ik nu heb zijn:

Standardgraph gemaakt door Filler & Fiebig ; Nestler; Rotring; Minerva; Arda; Linex; Bruinzeel; Hansa; Vendex en diverse nonames.

Ze komen voor als lettersjablonen in afmetingen van klein tot groot, in recht- en schuinschrift en soms speciale schriften zoals Gotisch. Op uw computer zijn vele lettertypen aanwezig in uw Word-tekstverwerker. Vroeger waren er ook al veel, maar waarschijnlijk toch iets minder.

Er zijn natuurlijk ook sjablonen gemaakt voor speciale vakgebieden, zoals architectuur, sanitaire installaties, zwak- en sterkstroom, organisatorische schema's, moeren en ringen, cirkels, etc.

De diverse merken laten ook het verschil in kwaliteit zien. Sommige liggen plat op het papier en dat vlekke prima. Andere hebben een houten of kunststof rand, waardoor ze vrij blijven van het papier. Bij sommige sjablonen hoorde een speciale pen, zoals de Rotring. Bij de Graphos, die primair bedoeld was als trekpen langs een liniaal, was er een apart pennetje voor het gebruik met lettersjablonen.

Relatie met rekenlinialen

Kortom, teken hulp instrumenten, hoe simpel ook, zijn een op zich zelf staand onderwerp, doch hebben een zekere band met de rekenlinialen doordat ze soms door dezelfde firma gemaakt zijn. Dus de moeite waard om dat in kaart te brengen.

Heeft u van dit soort spullen, dan houd ik me aanbevolen. Wat ik graag van u zou willen weten, is welke typenummers u hebt. Ik zal daarmee een overzicht proberen te maken. Dus hulp is welkom. Tot de volgende aflevering.